

Familjer splittras genom politiken

Zimbabwe är på många sätt ett land i en klass för sig. Inte bara för att dess inflation är på väg mot 3 000 procent utan även för att president Robert Mugabes styre splittrar familjer samtidigt som det gör landets olika stammar mer enade än någonsin tidigare.

TIDIGARE VAR LANDETS INVÅNARE politiskt uppdelade längs religiösa och etniska linjer. Idag har de olika stammarna enats inom oppositionen MDC, *Movement for Democratic Change*, som leds av Morgan Tsvangirai.

Tidigare, när Mugabe fortfarande var en hjälte, var landets politiska karta uppdelad så här: de flesta i den största befolkningsgruppen shona stödde i allmänhet det styrande Zanu PF medan minoritetsfolket ndebele från landets södra och västra provinser, Matabeleland, stödde Zapu som stöddes av den nu avlidne Joshua Nkomo. Ndaustammen i det östra distriktet Chipinge stödde Zanu Ndonga som leddes av Ndabaningi Sithole.

Inom Zanu var folk ytterligare uppdelade enligt undergrupper inom stamsystemet. De som talade shonadialekten zezeru var lojala med Mugabe medan de som talade karanga ansåg att det var Eddison Zvobgo som var deras ledare i partiet.

Vad regeringen än gjorde i form av påkostade kampanjer, hot mot väljarna eller valfusk, så var det alltid Zapu som vann i Matabeleland liksom Zanu Ndonga alltid vann i Chipinge.

MEN IDAG HAR EN GEMENSAM ÖNSKAN att bli av med Mugabe suddat ut dessa stamgränser.

Hans försök att splittra den ökande enigheten lyckas inte. MDC infiltrerades av säkerhetstjänsten CIO och splittrades i två delar men de flesta människor lurade inte av det.

Den förste generalsekreteraren i MDC, Welshman Ncube, och Gibson Sibanda tidigare vicepresident i partiet som båda är ndebele, gjorde ett försök att splittra MDC enligt stamlinjer vilket de misslyckades med. När deras fraktion höll kongress i Bulawayo, huvudstaden i Matabeleland, visade folk sitt missnöje genom att inte gå dit, enligt pressen var åhörarna färre än 3 000. Några veckor senare, när Tsvangirai ledde sin kongress i City Sports Centre i Harare, kom över 50 000 personer.

MUGABES STYRE HAR TYVÄRR LYCKATS med att splittra familjer. Trots att de flesta stöder oppositionen och att Mugabe

sitter kvar vid makten endast genom fusk och hot mot oppositionen finns det beklagligtvis en liten men inflytelserik klick som drar nytta av systemet och gör allt för att behålla status quo. Det rör sig om personer som stöder Mugabe och de som dragit fördelar av jordreformen och till vilka Zanu PF säger att de kommer att förlora sin jord tillbaka till de vita om MDC kommer till makten.

Därför råder allmän osämja mellan de personer som flyttade under den kaotiska och katastrofala jordreformen och de som stannat kvar på sina ursprungliga orter och som numera stöder oppositionen.

Ännu större är klyftan mellan dem som dragit fördelar av jordreformen och folk i städerna. Dessa har oftast högre utbildning än landsbygdsbefolkningen och de tror inte på Mugabes tal om att landets ekonomiska problem orsakas av västs sanktioner på uppmaning av MDC.

ETT TYPISKT EXEMPEL PÅ DETTA är familjer där mannen jobbar i staden och stöder MDC medan frun bor kvar på landet och stöder regeringspartiet. Jameson Muziro, (en släkting till skribenten) stöder MDC medan hans fru Bester Muziro är en osviktig anhängare av regeringspartiet och till och med är distriktssekreterare i dess kvinnoförbund. Deras äktenskap skulle ha havererat om de inte fått rådet från byrådet att sätta familjen före politiken. Jameson såg hustruns stöd till partiet som han avskyr som olydnad medan frun hävdade att det är hennes demokratiska rätt att stöda vilket parti hon vill. Jameson hämnades genom att inte skicka henne några pengar och hon i sin tur svarade med att ha förhållande med partibossar och satte hans liv i fara genom att kalla honom för förrädare. Detta scenario upprepas förmodligen ständigt i hela landet.

ETT ANNAT OMRÅDE DÄR SLÄKTINGAR splittras är när en av dem arbetar som polis, militär eller som obskyr säkerhetsagent. Dessa personer anses stöda Mugabe genom sitt arbete

i institutioner som tystar varje oliktankande röst. Men detta kan vara långt från sanningen, för personer på lägre positioner inom säkerhetsförvaltningen är totalt desillusionerade vad gäller regeringen. Men de kan inget göra som individer på grund av den utstuderade säkerhetsapparaten. Många skulle vilja säga upp sig men det är ingen lätt sak när man en gång har gått in i systemet. Flera av dessa besvikna personer är aktiva källor för hemlig information till pressen men de ses ändå vanligen som fiender av allmänheten och förrädare av sina släktingar.

Förra julen, när jag besökte min svärmor på landet i östra delen av landet, såg jag ett intressant exempel på hur politik kan splittra släktingar. Några ungdomar från stan hade samlats för att dricka öl. I allmänhet har landsbygdsfolk inga pengar eftersom de inte har någon anställning och måste därför lita till släktingar för att få bland annat öl till jul. Ungdomarna hade genom kompisar på orten tagit reda på vilka som stödde MDC

och vilka som stödde Zanu PF och de var noga med att inte bjuda dessa senare på öl, oavsett hur nära släkt de var. De hånade dessa öppet och sa att de kunde gå och få öl av Mugabe.

DEN MEST PROBLEMATISKA SPLITTRINGEN längs politiska linjer och som hotar familjelivet på landsbygden, är den mellan föräldrar och barn som går i eller just slutat skolan. Ungdomarna är medvetna om att deras utbildning är förgäves om inte det politiska systemet ändras. De tror inte på den officiella propagandan, såsom föräldrarna gör, och det sätter dem på kollisionskurs mot varandra. Många barn som flyttat till stan vägrar att stöda föräldrarna ekonomiskt tills dessa slutar stöda Zanu PF.

Ju snarare Mugabe släpper makten desto bättre för de familjer vars enighet nu hotas av den rådande politiken att söndra och härska.

ADMIRE MUZIRO